

به نام خدا

پاسخ تمرین اول ساختمان داده‌ها و الگوریتم

الگوریتم‌ها و حل مسئله - پیچیدگی زمانی - الگوریتم‌های بازگشتی

استاد:

دکتر روستایی

استادیار:

عرشیا عموزاد

۱. یادآوری: اگر $f(n)$ و $g(n)$ توابعی صعودی باشند و $\log(f(n))$ از $\log(g(n))$ رشد بیشتری داشته باشد، آنگاه $f(n)$ از $g(n)$ رشد بیشتری دارد. البته در صورتی که رشد لگاریتم توابع از مرتبه‌ی یکسانی شود، نمی‌توان درباره هم مرتبه بودن توابع اظهار نظر کرد.

$$\log(g(n)) = \log(n^{\log n}) = \log^2 n$$

$$\log(f(n)) = \log(\log^n n) = n \log(\log(n))$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log(f(n))}{\log(g(n))} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \log(\log(n))}{\log^2(n)}$$

$$\log n = m, n = 2^m$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^m \log(m)}{m^2} = \infty \Rightarrow g(n) = O(f(n))$$

۲. مانند سوال قبل رفتار می‌کنیم.

$$\log f(n) = \log n \cdot \log 4 = 2 \log n = \Theta(\log n)$$

$$\log g(n) = \log^2(n) = \Theta(\log^2 n)$$

$$\log h(n) = 2 \log(\log(n)) = \Theta(\log(\log(n)))$$

$$\Rightarrow h(n) \leq f(n) \leq g(n)$$

۳. عمل جستجوی خطی اگر target در arr[1] باشد. بهترین حالت است و تعداد مقایسه‌ها $O(1)$ است. اگر target در arr[n] باشد، یا اصلاً نباشد، بدترین حالت است و n مقایسه انجام می‌شود.

بررسی حالت متوسط معمولاً دشوار است زیرا باید با در نظر گرفتن تمام حالات ممکن میانگین گرفت.

اگر target با احتمال p در arr باشد در نتیجه با احتمال (1-p) در آن وجود ندارد. در این صورت داریم:

$$\frac{p}{n} (\sum_{i=1}^n i) + (1-p)n = \frac{p(n+1)}{2} + (1-p)n$$

$$\text{که با } p = 0.5 \text{ می‌شود: } \frac{3n+1}{4}$$

۴. خیر فرض کنید $f(n) = n$ و $g(n) = n^{1+\sin n}$. این مثال درستی نتایج ذکر شده را نقض می‌کند.

۵. یادآوری:

$$a^b = e^{b \cdot \ln a}$$

طبق نکته‌ی بالا خواهیم داشت:

$$f_3(n) = f_5(n) = e^{\log n \cdot \log \log n}$$

حال توابع را بصورت لگاریتمی با هم مقایسه می‌کنیم:

$$\ln f_1 \sim 1.01 \ln n$$

$$\ln f_2 \sim (\sqrt{n}) \cdot \ln 2$$

$$\ln f_4 \sim (\ln n)^2$$

$$\ln f_3 = \ln f_5 \sim \ln n \cdot \ln \ln n$$

با مقایسه لگاریتم توابع، ترتیب صعودی توابع از کوچک به بزرگ خواهد شد:

$$f_1 < f_3 \equiv f_5 < f_4 < f_2$$

۶. گزینه ی ۱

تعداد n قطعه گوشت خرس را n روز زنده نگه می دارد.

$\frac{n}{2}$ از این قطعات زوج است که این قطعات مجددا ذخیره می شوند که در نتیجه خرس را $\frac{n}{2}$ روز دیگر زنده نگه می دارد.

سپس $\frac{n}{4}$ دیگر از قطعات زوج است و باقی می ماند در نتیجه خرس $\frac{n}{4}$ روز دیگر نیز زنده می ماند. به همین ترتیب باقی روزهای عمر خرس برابر است با:

$$n + \frac{n}{2} + \frac{n}{4} + \frac{n}{8} + \frac{n}{16} = n(\sum_{i=0}^{\infty} \frac{1}{2^i}) = n * \frac{1}{1-\frac{1}{2}} = 2n$$

۷. ۱. حل با استفاده از قضیه اصلی:

$$a = 4, b = 2, f(n) = \log^2 n! = \Theta(n^2 \log^2 n)$$

$$n^{\log_b a} = n^2$$

$$f(n) = \Theta(n^{\log_b a} \cdot \log^k n) \Rightarrow T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \cdot \log^{k+1} n)$$

$$\Rightarrow T(n) = \Theta(n^2 \cdot \log^3 n)$$

۲. حل با قضیه ی اصلی + تغییر متغیر:

$$h(n) = \frac{T(n)}{n} = \frac{3T(\sqrt[3]{n})}{\sqrt[3]{n}} + \log n = 3h(\sqrt[3]{n}) + \log n$$

$$m = \log n, n = 2^m$$

$$\Rightarrow F(m) = 3(\frac{m}{3}) + m \Rightarrow F(m) = \Theta(m \cdot \log m)$$

$$h(n) = \Theta(\log n \cdot \log \log n) \Rightarrow T(n) = \Theta(n \cdot \log n \log \log n)$$

۳. حل به روش درخت بازگشتی:

ضرب های تقسیم باعث می شوند اندازه زیر مسائل به سرعت کوچک شوند عمق درخت بازگشتی تقریباً $\Theta(\log n)$ اما در هر سطح مقدار تابع

f بسیار کوچکتر از $f(n)$ است.

بنابراین سهم مجموع همه درخت ها از هزینه ریشه بسیار ناچیز است و هزینه کل با همان مرتبه ی $f(n)$ هم ارز است.

$$T(n) = \Theta(n^{\sqrt{\log n}})$$

۴. اثبات:

$$\log n! = \sum_{i=1}^n \log i$$

$$\sum_{i=1}^n \log i \leq \sum_{i=1}^n \log n = n \log n$$

$$\sum_{i=1}^n \log i \geq \sum_{i=\frac{n}{2}}^n \log i \geq \sum_{i=\frac{n}{2}}^n \log \frac{n}{2} = \frac{n}{2} \cdot \log \frac{n}{2}$$

$$\Rightarrow \log n! = \Theta(n \log n)$$

۸. گزینه ی ۳

تابع مورد نظر $\binom{n}{m}$ بار عدد ۱ را با هم جمع می زند و عملگر جمع $n+1$ بار اجرا می شود.

۹. ۱. برای تقسیم های ثابت مثل نسبت ۱ به ۳ یا ۱ به ۴، بازگشت $T(n) = T(b_1 n) + T(b_2 n) + \Theta(n)$ را داریم و جواب $T(n) = \Theta(n \log n)$ است.

نسبت نامناسب فقط ضرب ثابت را بزرگ تر می کند زیرا عمق درخت افزایش می یابد، ولی ترتیب رشد $n \log n$ حفظ می شود.

اگر تقسیم خیلی نامتوازن باشد (مثلاً یکی همیشه $n-1$ ، پیچیدگی می تواند به $\Theta(n^2)$ برسد.

۲. اگر کل آرایه مرتب صعودی باشد، آنگاه برای هر تقسیم متوازن، تمام عناصر نیمه چپ کوچکتر یا مساوی تمام عناصر نیمه راست هستند. بنابراین

وقتی دو نیمه را با الگوریتم مرج استاندارد ادغام می کنیم، مقایسه ها به شکل همیشه برد عنصر از نیمه چپ انجام می شوند تا زمانی که نیمه چپ خالی

شود. یعنی در هر ادغام دو نیمه با اندازه های برابر a و a تعداد مقایسه های انجام شده برابر a خواهد بود.

در سطح پایینی (ادغام زوج های تک عنصری) تعداد مقایسه ها در آن سطح برابر $\frac{n}{2}$ است.

در هر سطر بالاتر، برای هر ادغام دو زیر آرایه ی برابر اندازه ی 2^{j-1} مقایسه های انجام شده برابر 2^{j-1} است و تعداد ادغام ها در آن سطح برابر

$\frac{n}{2^j}$ است. بنابراین مجموع مقایسه ها در هر سطح همیشه برابر $\frac{n}{2}$ است.

عمق درخت برابر $\log n$ است.

پس مجموع کل مقایسه ها در حالت کاملاً مرتب:

$$Comparisons_{sorted} = \frac{n}{2} \cdot \log n$$

١٠. تابع آكرمان:

$$func(2, 3) = func(1, func(2, 2)) = func(1, 7) = 9$$

$$func(2, 2) = func(1, func(2, 1)) = func(1, 5) = 7$$

$$func(2, 1) = func(1, func(2, 0)) = func(1, 3) = 5$$

$$func(2, 0) = func(1, 1) = 3$$

$$func(1, 1) = func(0, func(1, 0)) = func(0, 2) = 3$$

$$func(1, 0) = func(0, 1) = 2$$

$$func(0, 1) = 2$$